

**STANDARDY DZIAŁANIA
UNIwersytetÓw TRZECIEGO WIEKU
W POLSCE**

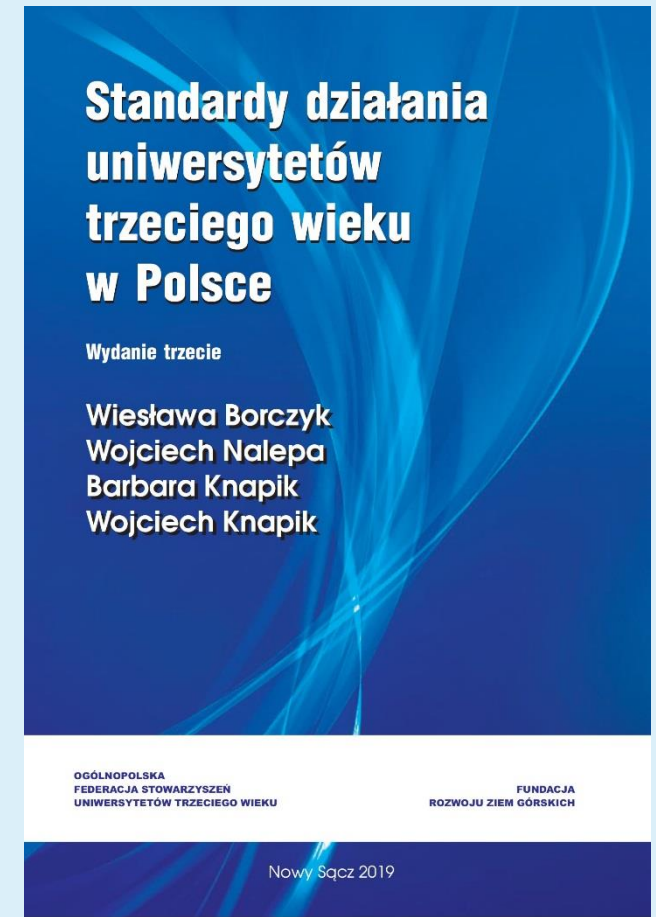
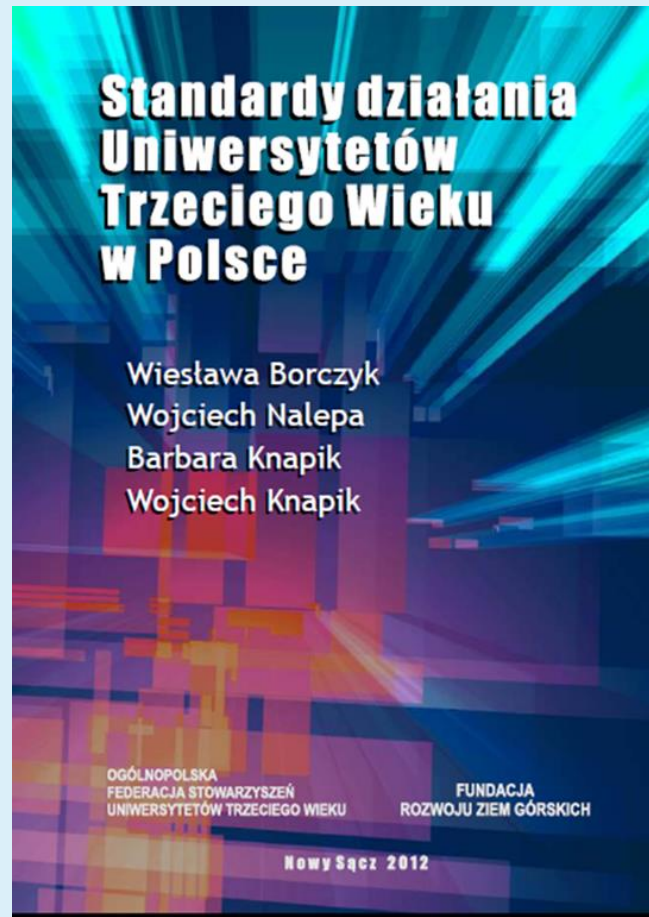
STANDARDY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE

STANDARD I STANDARYZACJA W TEORII

- **STANDARD** to „przeciętna norma, przeciętny model; wzorzec, poziom”.
- **STANDARYZACJA** to „wprowadzanie standardów, jednolitych norm; ujednoczenie”.

na podstawie Nowego Słownika Poprawnej Polszczyzny PWN (pod red. Andrzeja Markowskiego, Warszawa 2002, s. 970)

STANDARDY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE

STANDARDY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE

DLACZEGO WARTO DĄŻYĆ DO PROFESJONALIZACJI DZIAŁALNOŚCI UTW?

1. Przed uniwersytetami trzeciego wieku w Polsce (jako jednymi z najliczniejszych organizacji seniorskich), stoi niezwykle ważne **zadanie zmierzenia się z problemem starzejącego się społeczeństwa oraz przeciwdziałania negatywnym skutkom tego procesu demograficznego.**
2. Uniwersytety trzeciego wieku, żeby móc skutecznie podjąć wyzwania związane z edukacją i aktywizacją coraz większej liczby seniorów, powinny stale **dążyć do profesjonalizacji i podniesienia jakości swoich usług.**

STANDARDY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE

WYBRANE KORZYŚCI WDRAŻANIA I STOSOWANIA STANDARDÓW:

- 1/ rozwój organizacji;
- 2/ wzrost profesjonalizmu działania;
- 3/ podniesienie poziomu jakości obsługi klienta (członka/ słuchacza);
- 4/ zwiększenie efektywności zarządzania podmiotem;
- 5/ zwiększenie transparentności działania;
- 6/ podwyższenie jakości i atrakcyjności oferty;
- 7/ wzrost wiarygodności podmiotu;
- 8/ podniesienie atrakcyjności podmiotu jako partnera do współpracy;
- 9/ zwiększenie szans na pozyskanie środków finansowych na działalność statutową.

STANDARDY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE

- Proponowane standardy skierowane są do UTW działających w formie stowarzyszeń i fundacji oraz takich UTW, które działają jako jednostki wewnętrzne innych stowarzyszeń i fundacji.
- Stosowanie standardów jest dobrowolne, a ich ewentualne wdrożenie i praktykowanie zależy wyłącznie od autonomicznych decyzji organów zarządzających daną organizacją.

STANDARDY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE

PROCEDURA CERTYFIKACJI

1. obejmuje **etap wdrażania standardów**
2. oraz **etap weryfikacji jakości ich praktycznego zastosowania w organizacji**

Etap wdrażania obejmować powinien identyfikację standardów, które spełnia dany podmiot oraz implementację pozostałych standardów niezbędnych do spełnienia minimum do uzyskania brązowego, srebrnego lub złotego certyfikatu.

Etap weryfikacji spełniania standardów obejmuje badanie przez Komisję Certyfikującą rzetelności i kompletności wdrożenia poszczególnych standardów oraz nadanie certyfikatu odpowiedniego rodzaju, zgodnie z zakresem spełnionych wymogów określonych w *Rozdziale trzecim*. Etap weryfikacji obejmuje również okresową kontrolę wypełniania poszczególnych standardów.

STANDARDY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE

STANDARDY OPISANE W PUBLIKACJI „**STANDARDY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE**” obejmują trzy następujące obszary:

- **OBSZAR 1.:** formalno-prawne aspekty działania UTW;
- **OBSZAR 2.:** merytoryczno-organizacyjne aspekty działania UTW;
- **OBSZAR 3.:** współpraca UTW z podmiotami zewnętrznymi.

STANDARDY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE

W procedurze wdrażania standardów, w ramach

OBSZARU 2 - merytoryczno- organizacyjne aspekty działania UTW;

i

OBSZARU 3 - współpraca UTW z podmiotami zewnętrznymi

przewidziano 3 poziomy:

Poziom 1.

Poziom 2.

Poziom 3.

STANDARDY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE

SCHEMAT GRAFICZNY STANDARDÓW

LP	RODZAJ CERTYFIKATU	ŁĄCZNE WARUNKI DO SPEŁNIENIA W CELU UZYSKANIA CERTYFIKATU
1	BRAŹOWY	OBSZAR 1 + OBSZAR 2 (<i>Poziom 1</i>) + OBSZAR 3 (<i>Poziom 1</i>)
2	SREBRNY	OBSZAR 1 + OBSZAR 2 (<i>Poziom 1 i 2</i>) + OBSZAR 3 (<i>Poziom 1 i 2</i>)
3	ZŁOTY	OBSZAR 1 + OBSZAR 2 (<i>Poziom 1, 2 i 3</i>) + OBSZAR 3 (<i>Poziom 1, 2 i 3</i>)

OGÓLNOPOLSKA
FEDERACJA STOWARZYSZEŃ
UNIwersytetów TRZECIEGO WIEKU

CERTYFIKAT BRĄZOWY

„PROFESJONALNY UTW”

dla

Stowarzyszenia
Krośnieński Uniwersytet Trzeciego Wieku
w Krośnie

Certyfikat został przyznany na okres 3 lat, po przeprowadzeniu postępowania certyfikacyjnego
w dniu 14 listopada 2015 roku

Witona
Wioletta Boczysk
Współprzewodnicząca
Komisy Certyfikacyjnej

Z. Zaczara
dr hab. ped. nauk,
Zdzisława Zaczara
Przewodnicząca
Komisy Certyfikacyjnej

Nalpa
Wojciech Nalpa
Sekretarz
Komisy Certyfikacyjnej

Krosno, dnia 14 listopada 2015 roku

FIO
FUNDUSZ INICJATYW
OSOBYŃCZAKICH

PROJEKT DOFINANSOWANY
ZE ŚRODKÓW PROGRAMU
FUNDUSZ INICJATYW OSOBYŃCZAKICH

STANDARDY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE

STANDARDY FORMALNO-PRAWNE (OBSZAR 1)

Organizacja, która chce uzyskać certyfikat „Profesjonalny UTW”, powinna spełniać następujące standardy z **OBSZARU 1.**, tj. posiadać:

- wpis do Krajowego Rejestru Sądowego;
- Numer Identyfikacji Podatkowej (NIP);
- wpis do Krajowego Rejestru Urzędowego Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON);
- statut;
- regulamin Uniwersytetu Trzeciego Wieku (w przypadku UTW działającego w strukturach innego stowarzyszenia/fundacji);

STANDARDY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE

STANDARDY FORMALNO-PRAWNE

(OBSZAR 1) C.D.

- regulaminy, np.: zarządu, organu kontroli wewnętrznej, walnego zebrania;
- zasady zapewnienia bezpieczeństwa danych osobowych;
- dokumentację z walnych zebrań członków/zgromadzeń fundatorów;
- dokumentację z posiedzeń zarządu;
- dokumentację z posiedzeń organu kontroli wewnętrznej (np.: komisji rewizyjnej, rady fundacji);
- założoną i prowadzoną księgowość zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami;
- coroczne sprawozdanie finansowe;
- umowę rachunku bankowego.

STANDARDY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE

STANDARDY MERYTORYCZNO-ORGANIZACYJNE

(OBSZAR 2.)

w odróżnieniu od standardów z OBSZARU 1. wprowadzono ich **stopniowanie** wyróżniając:

Poziom 1

Poziom 2

Poziom 3

w oddzielnych grupach zagadnień: merytoryczne i organizacyjne.

STANDARDY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE

Standardy merytoryczne – POZIOM 1

Podmiot powinien posiadać:

- 1) radę programowo-naukową;** min. 5 członków, w tym 1 osoba ze stopniem naukowym doktora,
- 2) program edukacyjno-aktywizujący;** to plan działań obejmujący co najmniej jeden semestr. Program powinien zawierać co najmniej tematykę, miejsce, termin zajęć oraz informację o wykładowcy. Standard jest spełniony, jeżeli UTW realizuje co najmniej cztery formy zajęć z podanego katalogu, w tym min. 1 rodzaj wykładu.
- 3) bazę lokalową.**

STANDARDY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE

Standardy merytoryczne – POZIOM 2

Podmiot powinien spełniać wszystko to, co w POZIOMIE 1
oraz dodatkowo posiadać:

- 1) **radę programowo-naukową;** min. **siedmiu członków**, w tym min 2 osoby z tytułem doktora.
- 2) **program edukacyjno-aktywizujący;** UTW realizuje cyklicznie **co najmniej sześć form zajęć** z katalogu, w tym obowiązkowo co najmniej jeden rodzaj wykładu i kursy komputerowe **lub** kursy języków obcych.
- 3) **wyodrębniony zespół projektowy;**
- 4) **doświadczenie w realizacji projektów finansowanych lub współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych;**

STANDARDY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE

Standardy merytoryczne – POZIOM 3

Podmiot powinien spełniać wszystko to, co w POZIOMIE 1 i 2
oraz dodatkowo posiadać:

- 1) **radę programowo-naukową;** w skład Rady powinno wchodzić co najmniej **siedmiu**, w tym co najmniej dwie osoby posiadające stopień naukowy doktora oraz jedna osoba posiadająca stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy profesora.
- 2) **program edukacyjny;** standard opisany w niniejszym punkcie jest spełniony, jeżeli UTW w swojej ofercie edukacyjno-aktywizującej posiada i realizuje cyklicznie **co najmniej osiem form zajęć** z katalogu, w tym obligatoryjnie co najmniej jeden rodzaj wykładu, warsztaty tematyczne, kursy komputerowe i kursy języków obcych.

STANDARDY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE

Standardy merytoryczne – POZIOM 3 (cd.)

- 3) cyklicznie wydawaną publikację opisującą działalność organizacji i/lub publikacje merytoryczne;
- 4) doświadczenie w realizacji projektów finansowanych lub współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych;
 - organizacja powinna wykazać się przynajmniej jednym zrealizowanym (*bądź będącym w realizacji*) projektem sfinansowanym ze środków krajowych na szczeblu ministerialnym (*np. FIO, ASOS, PROO*) lub
 - projektem sfinansowanym ze środków zagranicznych (*np. Unii Europejskiej, Funduszu Szwajcarskiego, Norweskiego Mechanizmu Finansowego*).

STANDARDY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE

Certyfikat „Procesjonalny UTW”

* złoty

* srebrny

* brązowy

otrzymało:

- w okresie 2012 - 2013 - 15 UTW
- w okresie 2014 - 2018 - 20 kolejnych UTW

STANDARDY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE

Standardy organizacyjne – POZIOM 1

Podmiot powinien posiadać:

- 1) podstawowe instrumenty komunikacyjne;** UTW dysponuje min. 1 pomieszczeniem, w którym udzielane są informacje. Udostępnia publicznie (*tablica ogłoszeń, Internet*) informacje w tym: adres do korespondencji, telefon kontaktowy, adres poczty elektronicznej oraz dni i godziny dyżurów.
- 2) procedurę naboru członków/słuchaczy UTW;**
- 3) ewidencję słuchaczy wraz z bazą teleadresową;**
- 4) wyodrębnione sekcje/grupy tematyczne/zespoły zainteresowań;**
- 5) dokumentację prowadzonych zajęć edukacyjno-aktywizujących;** min. listy obecności uczestników danej formy zajęć.

STANDARDY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE

Standardy organizacyjne – POZIOM 2

Podmiot powinien spełniać wszystko to, co w POZIOMIE 1

oraz dodatkowo posiadać:

- 1) **wyodrębniony sekretariat/biuro;** sekretariat/biuro powinno być czynne min. 1 raz w tygodniu, w ustalonych terminach i godzinach. W sekretariacie/biurze powinny zostać zorganizowane dyżury.
- 2) **wyposażenie i sprzęt biurowy;**
- 3) **samorząd słuchaczy;**
- 4) **ewidencję korespondencji przychodzącej i wychodzącej;**
- 5) **wizualizację zewnętrzną;** co najmniej tablicę informacyjną na zewnątrz budynku, w którym znajduje się sekretariat/biuro oraz tablicę informacyjną przed sekretariatem/biurem; logo UTW; papier firmowy; stronę internetową.

STANDARDY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE

Standardy organizacyjne – POZIOM 3

Podmiot powinien spełniać wszystko to, co w POZIOMIE 1 i 2

oraz dodatkowo posiadać:

- 1) **wyodrębniony sekretariat/biuro;** sekretariat/biuro powinny być czynne **co najmniej trzy razy w tygodniu** w stałych, z góry ustalonych terminach i godzinach.
- 2) **wizualizację zewnętrzną;** obejmującą co najmniej ulotki informacyjne o UTW; wizytówki osób wchodzących w skład organów wewnętrznych (*co najmniej jednego członka zarządu*).
- 3) **regulamin zakupów;** dokument, w którym ustalone są zasady dokonywania zakupów towarów/usług/robót budowlanych przez UTW.

STANDARDY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE

STANDARDY WSPÓŁPRACY UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU Z PODMIOTAMI ZEWNĘTRZNYMI (OBSZAR 3)

1. Współpraca z innymi podmiotami jest bardzo ważnym aspektem działalności każdego UTW,
2. Współpraca **umożliwia sprawną i skuteczną realizację różnorodnych działań,**
3. Ma na celu **uzupełnianie się partnerów** w efektywnym przeprowadzaniu przedsięwzięć, których samodzielna realizacja byłaby utrudniona bądź wręcz niemożliwa.

STANDARDY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE

Standardy współpracy z podmiotami zewnętrznymi – POZIOM 1

- 1) nawiązać współpracę z jednostką samorządu terytorialnego (*gmina, powiat, województwo*);** współpraca formalna lub udokumentowana współpraca nieformalna.
- 2) nawiązać współpracę z instytucjami kultury (*muzeum, teatr, kino, dom kultury, itp.*);** współpraca formalna lub udokumentowana współpraca nieformalna.
- 3) nawiązać współpracę ze szkołami i/lub placówkami oświatowymi;** współpraca formalna lub udokumentowana współpraca nieformalna

STANDARDY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE

Standardy współpracy z podmiotami zewnętrznymi - POZIOM 2

Podmiot powinien spełniać wszystko to, co w POZIOMIE 1

oraz dodatkowo posiadać:

- 1) porozumienie o współpracy z uczelnią wyższą (patronat naukowy)**
- 2) uzyskać rekomendację działania od jednostki samorządu terytorialnego.**

STANDARDY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE

Standardy współpracy z podmiotami zewnętrznymi – POZIOM 3

Podmiot powinien spełniać wszystko to, co w POZIOMIE 1 i 2 oraz dodatkowo:

- 1) **organizować praktyki studenckie i/lub praktyki zawodowe;**
UTW może organizować praktyki formalne (*na mocy porozumień z uczelniami wyższymi i/lub szkołami ponadgimnazjalnymi*) oraz praktyki nieformalne (*na mocy porozumień wolontariackich*).
- 2) **przystąpić do krajowej lub międzynarodowej federacji organizacji pozarządowych;**
- 3) **posiadać doświadczenie w animowaniu różnorodnych form aktywności społecznej w środowisku lokalnym.**

STANDARZY DZIAŁANIA UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU W POLSCE

PODSUMOWANIE

1. Stosowanie przedstawionych standardów **nie ma charakteru obligatoryjnego** (z wyłączeniem standardów formalno-prawnych),
2. Zaproponowanego katalogu standardów **nie należy traktować jako zamkniętego** i nie podlegającego zmianom,
3. Serdecznie zachęcamy UTW do wdrażania zaprezentowanych standardów - wyrażamy przekonanie, iż ich stosowanie przyczyni się do **zwiększenia efektywności pracy, profesjonalizmu działań** oraz **podniesienia jakości oferowanych usług**.